

BEZPIECZEŃSTWO W DOMU

MATERIAŁY EDUKACYJNE
DLA NAUCZYCIELI
PRZEDSZKOLI

2025/2026

Temat

2

Dzieci do 7. roku życia powinny znajdować się pod stałą opieką osoby dorosłej. Ich rozwój fizyczny, emocjonalny i poznawczy nie pozwala jeszcze na samodzielną ocenę zagrożeń ani przewidywanie skutków własnych działań.

Chociaż dom postrzegany jest jako bezpieczna i znana przestrzeń, to właśnie w nim najczęściej dochodzi do wypadków z udziałem dzieci. Maluchy nie potrafią jeszcze samodzielnie i prawidłowo oceniać ryzyka, działają często pod wpływem impulsu i naturalnej ciekawości świata.

W idealnej sytuacji każde dziecko miałooby zapewnioną nieprzerwaną opiekę czujnego dorosłego. Jednak w rzeczywistości dorośli nie zawsze są w stanie poświęcić swoim pociechom całą uwagę, szczególnie w warunkach domowych, gdzie obowiązki dnia codziennego pochłaniają czas i ich koncentrację. Dlatego przedszkolaki powinny być uczone, jak zachowywać się rozważnie w domu, czego unikać, czego nie wolno im robić, a także, jak rozpoznawać sytuacje potencjalnie niebezpieczne. Umiejętność samodzielnego myślenia i reagowania w prostych, codziennych sytuacjach może uchronić dzieci przed wieloma zagrożeniami, zanim dorośli zareagują. Kluczowe w tym zakresie jest w budowanie u dzieci nawyków związanych z bezpieczeństwem, a także podnoszenie świadomości, że może

stać im się krzywda. Bardzo istotne jest także, aby od najmłodszych lat jasno wyznaczać granice bezpieczeństwa w warunkach domowych i uczyć dzieci podstawowych zasad ostrożności.

1 Dzieci powinny wiedzieć, że nie wolno otwierać drzwi osobom obcym.

Nawet jeśli ktoś wydaje się uprzejmy lub znajomy, dziecko nie powinno wpuszczać go do środka ani informować, że rodziców nie ma w domu. Na pytanie o obecność dorosłych powinno odpowiedzieć, że są w domu, ale nie mogą podejść.

2 Należy uczulić dzieci, że nie każda miła osoba ma dobre intencje.

Starsza pani czy osoba podająca się za przyjaciela rodziców może próbować zdobyć zaufanie dziecka.

3 Warto uczulić dzieci, by nie otwierały drzwi przy pomocy domofonu.

Jeśli mieszkają w bloku, powinny wiedzieć, że nie mogą nikomu umożliwić wejścia do budynku bez wyraźnego polecenia dorosłych.

4 Należy ostrzegać dzieci, by nie bawiły się ostrymi lub niebezpiecznymi przedmiotami. Noże, nożyczki, śrubokręty, żyletki, zapałki/zapalniczka, czy inne przedmioty mogą prowadzić do różnych urazów.

5 Dzieci powinny rozumieć, że nie wolno im samodzielnie przyjmować leków. Jeśli źle się poczują, powinny dać znać rodzicom, a nie szukać leków na własną rękę. Co więcej, jeśli zobaczą gdzieś leżącą pastylkę, nie mogą brać jej do buzi, nawet jeśli wygląda jak cukierek.

6 Warto zwracać uwagę dzieciom na ryzykowne zabawy w domu. Skakanie po łóżku, bieganie po schodach, wspinanie się na meble, wchodzenie na krzesła czy wychylanie się przez okna – to wszystko stwarza realne niebezpieczeństwo, a niektóre zachowania mogą skończyć się poważnym urazem.

7 Dzieci powinny mieć także świadomość, że nie wolno im pić ani dotykać żadnych butelek, słoików czy pojemników z nieznaną zawartością, nawet jeśli wyglądają atrakcyjnie lub ładnie pachną. Należy uczyć dzieci, że substancje chemiczne często wyglądają jak napoje, ale mogą poważnie zaszkodzić zdrowiu.

O co jeszcze powinni zadbać opiekunowie, aby zwiększyć bezpieczeństwo dzieci w domu?

- **Zabezpieczyć i schować wszelkie niebezpieczne przedmioty.** Warto przechowywać **łatwo tłukące się rzeczy, ostre przedmioty, leki oraz środki chemiczne** w zamkniętych szafkach, poza zasięgiem dziecka. Dzięki temu ograniczamy ryzyko skażeń, zatrucia lub kontaktu z toksycznymi substancjami.
- **Regularnie przypominać dzieciom, jak zachować się w sytuacji zagrożenia.** Dzieci powinny wiedzieć, że w każdej niepokojącej sytuacji powinny zwrócić się do zaufanej osoby dorosłej. Warto ćwiczyć z dzieckiem scenariusze typu: „Co zrobić, gdy ktoś zapuka do drzwi?”, „Co powiedzieć przez telefon, gdy trzeba wezwać pomoc?”.
- **Zadbać o widoczne umieszczenie ważnych numerów telefonów.** Dobrze, jeśli w łatwo dostępnym miejscu (np. na lodówce, przy drzwiach wejściowych) znajduje się lista kontaktów alarmowych: numer 112 oraz telefony do rodziców.
- **Nauczyć dziecko korzystania z numeru alarmowego 112.** Dziecko powinno znać ten numer, rozumieć, w jakich sytuacjach można z niego skorzystać, oraz potrafić podać podstawowe informacje np.: jak ma na imię i nazwisko, co się stało, gdzie się znajduje, kto potrzebuje pomocy.
- **Uświadomić dziecko, że udzielanie pomocy nie powinno narażać jego samego na niebezpieczeństwo.** Jeśli np. coś się pali lub ktoś leży nieprzytomny, powinny najpierw zadbać o swoje bezpieczeństwo, a potem wezwać pomoc.

ZASADY ZACHOWANIA SIĘ W WYJĄTKOWYCH I NIEBEZPIECZNYCH SYTUACJACH

Niebezpieczne sytuacje mogą zdarzyć się w każdej chwili także w domu. Dlatego ważne jest, aby dzieci już od najmłodszych lat wiedziały, jak się wtedy zachować i komu zgłosić zagrożenie. Proste, jasne zasady mogą pomóc im uniknąć niebezpieczeństwa i szybko wezwać pomoc.

1 Gdy dziecko poczuje gaz w domu (lub dziwny zapach), powinno natychmiast poinformować rodziców lub opiekunów. Należy wtedy **szeroko otworzyć okna i jak najszybciej opuścić mieszkanie**. Nie wolno włączać żadnych urządzeń elektrycznych ani używać zapalek czy zapałniczek.

2 W przypadku pożaru należy jak najszybciej **opuścić budynek, zamykając za sobą drzwi**, by ogień nie rozprzestrzenił się dalej. Gdy pomieszczenie wypełnia dym, **najbezpieczniej jest poruszać się na czworaka**, w kierunku wyjścia. Po wyjściu należy **wezwać straż pożarną**.

3 Dziecko powinno wiedzieć, że **w każdej sytuacji, gdy czuje się zagrożone, może zwrócić się o pomoc do umundurowanych policjantów, strażników miejskich czy strażaków** – to osoby, którym można zaufać i które wiedzą, jak pomóc w niebezpiecznych okolicznościach.

4 Należy także uświadomić dziecko, że w każdej wyjątkowej sytuacji zagrażającej zdrowiu lub życiu **należy jak najszybciej zadzwonić pod numer alarmowy 112. To jeden, wspólny numer, pod którym dziecko uzyska pomoc od odpowiednich służb: straży pożarnej, policji lub pogotowia ratunkowego**.

!! OSTROŻNOŚĆ
wow! 😊

Dzieci uczą się przez obserwację. To, co widzą u dorosłych, szybko uznają za normę. Dlatego tak ważne jest, aby już od najmłodszych lat uczyć je ostrożności, reagowania na potrzeby innych oraz właściwego zachowania w sytuacjach zagrożenia.

Podstawą działania w sytuacji zagrożenia jest znajomość zasad pierwszej pomocy.

W przypadku przedszkolaków to świadomość, że trzeba działać natychmiast i wezwać odpowiednie służby ratunkowe, a to coś, czego nawet kilkulatek może się nauczyć. Czy dzieci sobie poradzą?

Zdecydowanie tak. Dzieci często działają intuicyjnie, nie boją się próbować, ale warunkiem skuteczności jest to, że wcześniej poznają podstawowe zasady. Wystarczy, aby:

- **znali numer alarmowy 112** i potrafili go wybrać,
- **wiedzieli, co powiedzieć dyspozytorowi:** gdzie się znajdują, co się wydarzyło, kto potrzebuje pomocy, jak mają na imię i nazwisko,
- **wiedzieli, jak zachować się, gdy poszkodowany oddycha lub nie oddycha** – nie muszą prowadzić resuscytacji, ale mogą sprawdzić oddech i wezwać pomoc.

Dzieci uwielbiają być bohaterami, czuć się ważne i posiadać specjalne moce. Umiejętność uratowania komuś życia niewątpliwie jest taką mocą, warto więc zainwestować i wyposażyć w nią jak największą liczbę dzieci.

Jak rozmawiać z dyspozytorem numeru alarmowego 112?

Po nawiązaniu połączenia z numerem alarmowym powinno się:

1 Podać swoje imię i nazwisko.

Dzięki temu dyspozytor będzie wiedział, z kim rozmawia i kto wzywa pomoc.

2 Spokojnie opisać, co się stało.

Należy jasno powiedzieć, jaka jest sytuacja – np. czy ktoś się przewrócił, czy jest pożar, wypadek albo ktoś potrzebuje pomocy.

3 Podać dokładne miejsce zdarzenia.

Trzeba wskazać, gdzie znajduje się osoba dzwoniąca. Podać adres, ulicę, numer domu, piętro, mieszkanie – wszystko, co może pomóc ratownikom dotrzeć na miejsce.

4 Uważnie słuchać i odpowiadać na pytania dyspozytora.

Dyspozytor zada kilka pytań, aby lepiej zrozumieć sytuację. Warto mówić spokojnie i odpowiadać najlepiej, jak się potrafi.

5 Postępować zgodnie z instrukcjami.

Dyspozytor może poprosić o wykonanie określonych czynności – np. sprawdzenie, czy ktoś oddycha. Należy robić to tylko wtedy, gdy jest to bezpieczne.

6 Nie rozłączać się, dopóki dyspozytor nie zakończy rozmowy.

SYTUACJOM ZWIĄZANYM Z WYPADKIEM NIEWĄTPLIWIE TOWARZYSZY OGROMNY STRES, jednak warto przećwiczyć je w formie zabawy i wytłumaczyć dzieciom, żeby ZACHOWAŁY SPOKÓJ, jeśli to możliwe. W RAZIE POTRZEBY OSOBA BĘDĄCA W KONTAKCIE TELEFONICZNYM PRZEKAŻE IM POTRZEBNE INSTRUKCJE, więc nie powinny się obawiać, że nie będą wiedziały, co robić. Dlatego należy uważnie słuchać rozmówcy.

Organizator

Patronat honorowy

Kuratoria Oświaty

